

Hvordan gikk det med tørrråten i 2024?

Norsk Landbruksråd SA

Borghild Glorvigen, NLR
Fagkoordinator i potet

Tørråtesesongen 2024

- Krevende sesong!
- Foreløpige resultater fra kartlegginga 2024
- Tanker om 2025?

Krevende!

Observasjonsdato	Organisme	Kultur	Tittel	Tidsserie	Detaljer
2024-07-25	Potettørråte	Potet	Funn av tørråte		
2024-07-25	Potettørråte	Potet	Funn av tørråte Nes		
2024-07-18	Potettørråte	Potet	Funn av tørråte, Stange		
2024-07-17	Potettørråte	Potet	Fast felt Randaberg		
2024-07-12	Potettørråte	Potet	NLR Østlandet: Funn av potettørråte i ysen		
2024-07-12	Potettørråte	Potet	Funn av potettørråte i potet		
2024-07-12	Potettørråte	Potet	Funn av tørråte i Adeland		
2024-07-04	Potettørråte	Potet	Funn av tørråte, Innlandet		
2024-07-03	Potettørråte	Potet	Funn av mye TØRRÅTE		
2024-07-03	Potettørråte	Potet	NLR, Østlandet: Første funn av tørråte i Råde		
2024-06-27	Potettørråte	Potet	Funn av potettørråte i potet		
2024-06-03	Potettørråte	Potet	Første angrep: 3/6		

Mange varsler (VIPS)

Østfold 3/7. Foto: Camilla Jacobsen Eng, NLR

Foto: Arne Vagle, Camilla Jacobsen Eng, Oline Stubsjøen, NLR

Denne soppen kan gi potetmangel i Norge

Det pågår et utbrudd av den motstandsdyktige varianten av tørråte, som angriper potetavlinger. Ekspertene har krisemøte hver uke.

Tørråte angriper bladene på potetplanter, og ødelegger dermed også selve poteten. Hvis tørråten ikke blir bekjempet, kan det føre til mangel på poteter. FOTO: ERLEND HANDELAND TUASTAD / NRK

[Åse Karin Hansen](#)
Journalist
[Berit Helle Jonsbråten](#)
Journalist
[Lise Marit Kalstad](#)
Journalist

Vi rapporterer fra Randberg i Rogaland
Publisert 12. juli kl. 07:40

Why late blight management just got more complicated for 2024

Late blight threat forecast is high for potato crops in 2024

A late blight genotype that is resistant to a second fungicide mode of action continues to spread through Europe, meaning British potato growers will need to take extra care when planning control strategies next year.
The Fight Against Blight (FAB) monitoring initiative, which looks for genetic changes in the late blight population and its sensitivity to key fungicides, delivered its latest results at the 2023 British Potato

Kunne blitt mangel av denne viktige matvaren i år – slik ble sesongen reddet

Bjørnar Rygg tror det kunne gått dårlig uten sprøyteplanen fra Landbruksrådgivningen. Foto: Erlend Handeland Tuastad

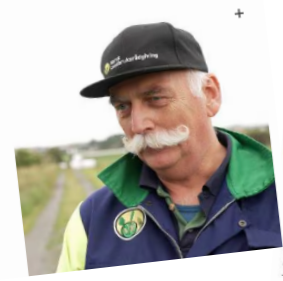
Av Erlend Handeland Tuastad
Publisert: 30.11.24 18:00

Det har fått alarmklokkene til å ringe hos alle som jobber med potet.

– Hvis han har brukt et sprøytemiddel som ikke virker, da er det katastrofe, sier rådgiver Arne Vagle i Norsk Landbruksrådgiving, og studerer potetplantene til Vistnes nøye.

Hver uke deltar Vagle i krisemøter der landbruksekspertene diskuterer og kartlegger den alvorlige situasjonen.

– Vi må finne den rette veien å gå for å finne en løsning, sier han.

potatoPRO

News / Potato Supply chain / Potato farming in...

Potato farming in Europe – Late Blight crisis in

Bayer pilottar unique generative AI tool for agriculture

April 17, 2024 | Source: Bayer CropScience AG

It is not easy to be a potato farmer in Europe these days, and it may get even worse: To maintain the harvest, farmers need a sufficient number of highly efficient fungicides to cover a spray scheme for control of Late Blight (Phytophthora infestans).

Home News Directories

NLR Nyheter Fagartikler Kalender Tjenester Medarbeidere Om oss Mentor Kurs Planterevn

Ta tørråte på alvor!

5 JULI 2024

Frødige potetriser vaier i vinden. Med godt knollansett og planter i god vekst ser det bra ut for poteten sin del. Men i horisonten truer mørke skyer – tørråte har allerede etablert seg i flere områder.

Morten Berntsen Livenengen

I somm... - fruktet bøndene i regionen at resistant tørråte kunne føre til potetr... har sesongen vært en av de beste. Her kan du lese hvordan

Landbruksministeren er bekymret

Også landbruks- og matminister Geir Pollestad (Sp) følger situasjonen med tørråte nøye.

– Jeg er bekymret for omfanget. Vi trenger mer poteter i Norge, og da må vi finne løsninger for den situasjonen som har oppstått.

Statsråden setter sin lit til nye potesorter som tåler tørråte.

– Vi må over på sorter som er bedre i stand til å stå imot tørråte og ikke blir angrepet, sier Pollestad.

Landbruks- og matminister Geir Pollestad (Sp). FOTO: PHILIP KOLLSTRØM / NRK

– Vi må være på hugget med tomåtebekjempelse i år nærmest roper Bjørghild Glorvigen, fagkoordinator potet i Norsk Landbruksrådgiving (NLR). Hun oppfordrer alle produsenter til å komme seg ut i egen åker for å sjekke status og komme i gang med eventuelle tørråteiltak

Hva er vi redd for?

- Resistent tørråte
- Tørråtemidlene ikke virker

EU43_A1:

Første funn:

Danmark: 2018

Norge: 2022

Funn av resistent tørråtesopp EU43_A1:
(*mandipropamid, bentiavalikarb*)

Danmark 2022

Norge 2023

Mange andre land

oksatiapirolin

Viktig å overvåke tørråte

FTA-kort

- Tørråtesporer direkte fra blad
- Analysemetoder undersøker tørråtens DNA og genetisk potensiale for resistens

Levende isolat

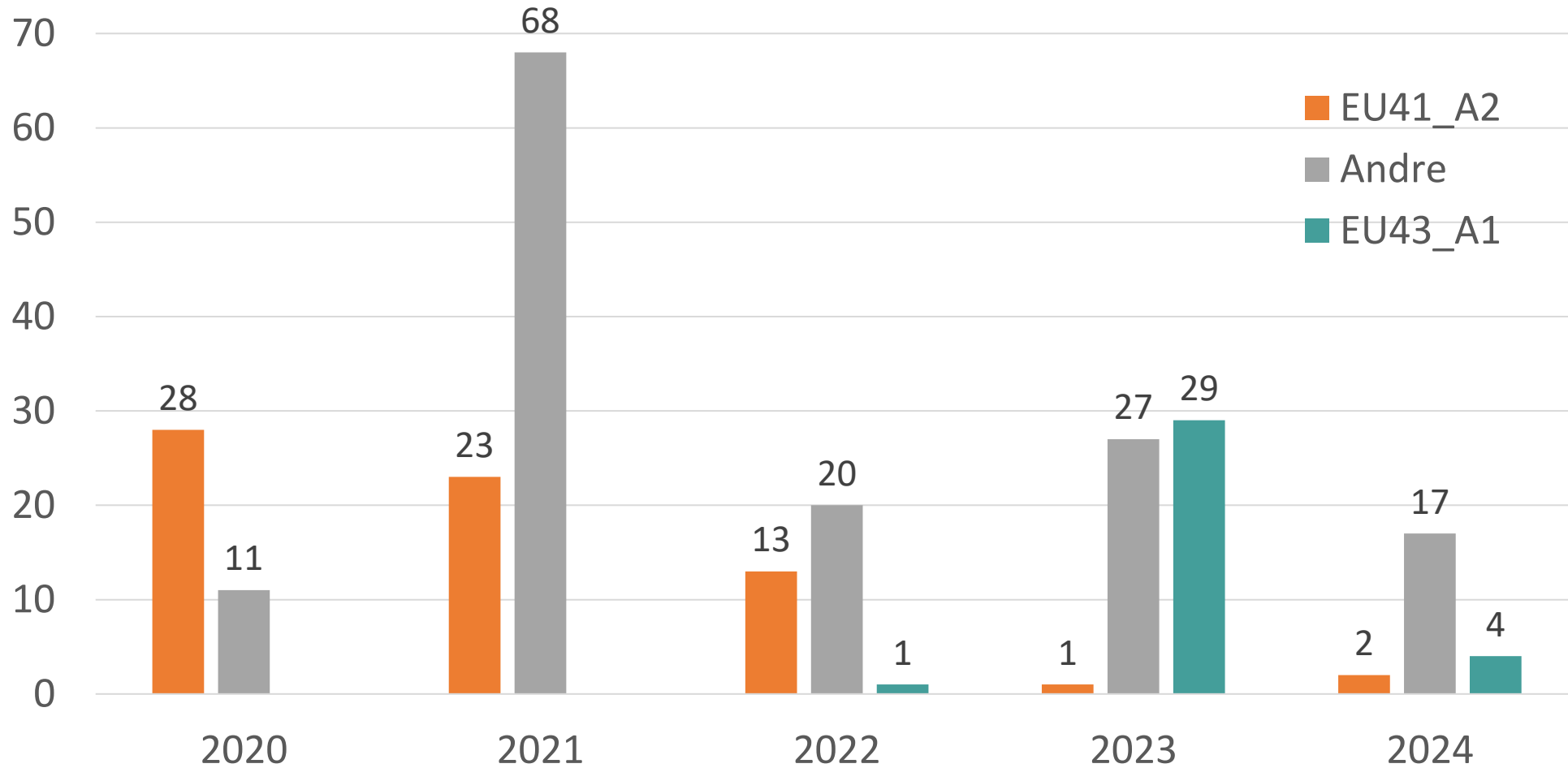
- Sender hele blad m/sporer for analyse
- 11 isolat

FTA-kort 2024:

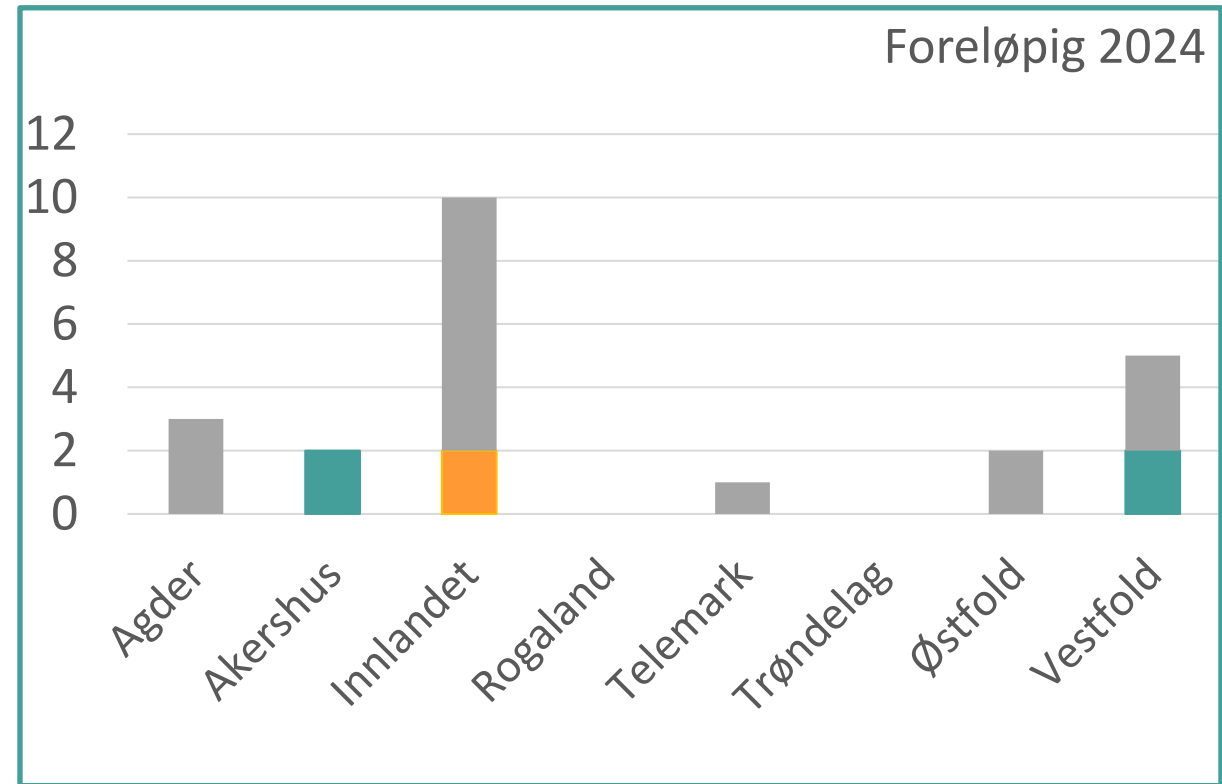
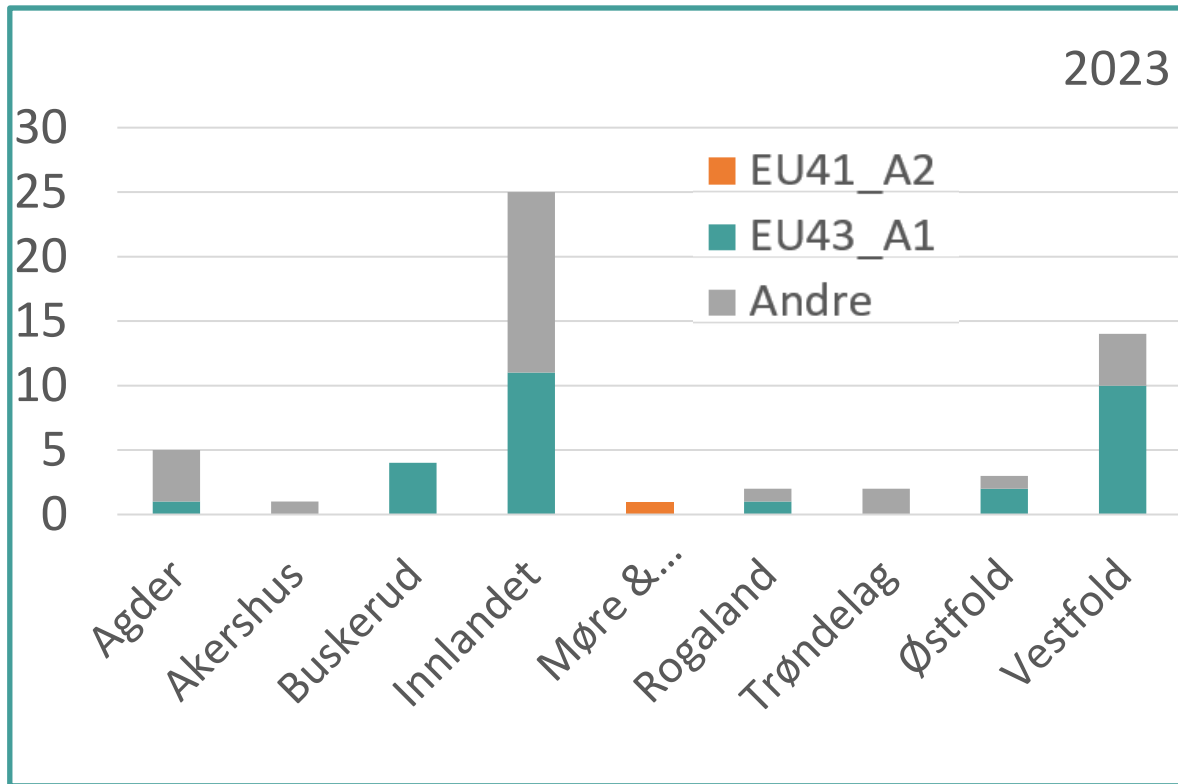
74 prøver fra 46 produsenter
Analysesvar: 32 prøver (så langt)
17 sorter + begersøtvier
8 fylker

Kartlegging av tørråte 2020-2024

(Analyser utført hos James Hutton Institute 2020, 2022-2024, hos NIBIO 2021)

Resultater fra kartlegging av tørråte (FTA-kort)

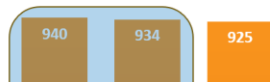

- Resultater 2023: Vi mangler fortsatt svar på 10 levende isolat
- Resultater 2024: Mangler svar på 23 prøver + 11 levende isolat.
NB! Få prøver fra Solør-Odal

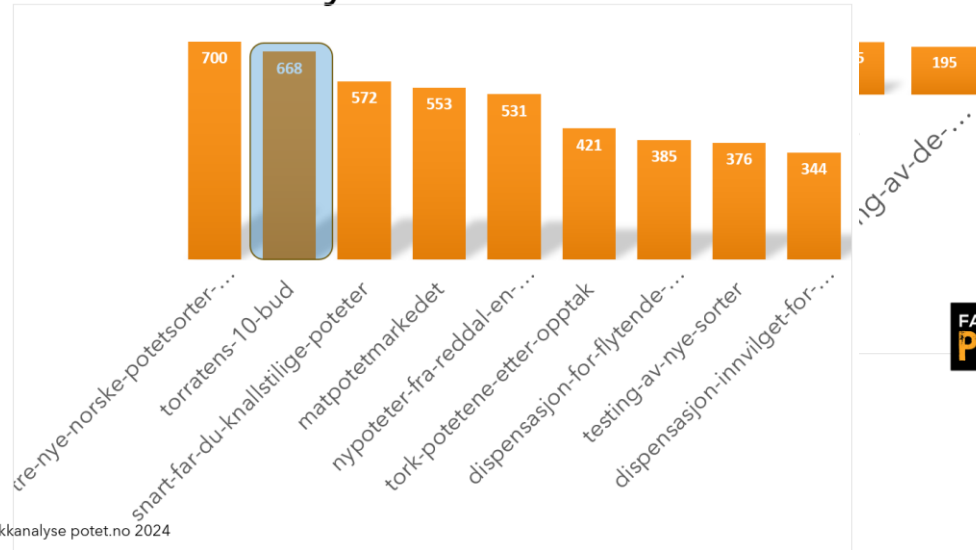
Hva tar vi med oss fra 2024?

- De fleste produsentene hører på oss 😊

Mest leste fagartikler

Mest leste nyhetssaker

Trafikkanalyse potet.no 2024

Hva tar vi med oss fra 2024?

- Felles strategi 😊
- Produsentene hører på oss 😊
- Næringa har i hovedsak fulgt de rådene vi gir 😊
- En klar dreining av bruk av de ulike virkestoffer 😊
- Flere virkestoffer gjorde en god kontrollstrategi mulig 😊
- Førstefunn på friland før grenseverdi på «Negativprognose-modell» ga en kaotisk start tidlig i juli 😞
- Kostbart for produsentene 😞

Strategien for 2025 er ikke klar per 29/1/2025

10 viktige prinsipper for ~~2024~~ 2025?

1. Reduser smittepresset. Bruk settepoteter fri for smitte. Fjern avfallshauger og bekjemp potet i andre kulturer.
2. Sprøyt forebyggende. Tilpass sprøyteintervallet til sort, tørråtevarsel og forrige preparatvalg.
3. Veksle mellom preparater med ulike virkningsmekanismer hver gang
4. Minst tre virkningsmekanismer i to påfølgende sprøytinger
5. Unngå Revus og Zorvec Entecta ved de to første sprøytingene
6. Unngå Revus alene
7. Aldri Revus eller Zorvec Entecta på etablerte angrep!
8. Fjern planter med tørråtesymptomer og vurder nedsviing ved tidlige angrep. Vurder vekstavslutning hvis tiden er inne!
9. God sprøyte kvalitet! Dysevalg, kjørefart, trykk og væskemengde.
10. Sjekk tørråtevarsler daglig! Bruk VIPS og lokal rådgiver.

 NLR

 NLR

Hva tenker vi om sesongen 2025?

- Felles sprøytestrategi?
- Søknad om midlertidig tillatelse for Infinito og Shirlan
- Hvordan skal vi bruke Revus og Zorvec Entecta?
- Evagio Plus og Sporax er til godkjenning
- Hvordan bruke de preparatene som er tilgjengelig?

Besøk NLR på stand # 26, for en diskusjon

Takk for at du hørte på 😊

 Borghild Glorvigen
 borghild.glorvigen@nlr.no
 +47 94867585

Norsk Landbruksrådgiving SA
nlr.no | nlr@nlr.no

 facebook.com/landbruksraadgiving
 instagram.com/landbruksraadgiving

